

Starachowice, dnia 03.03.2023 r.

Znak: NHS.9020.4.8.2023

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu starachowickiego

Urzędowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia sprawowany jest na terenie powiatu starachowickiego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Starachowicach. Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2022 r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wszystkie ujęcia wody na nadzorowanym terenie oparte są na wodach podziemnych. W minionym roku sieć wodociągowa była regularnie monitorowana w oparciu o ustalone harmonogramy poborów próbek w wytypowanych 59 punktach kontrolnych rozmieszczonych na terenie całego powiatu.

Na terenie powiatu starachowickiego w 2022 r. funkcjonowało 7 wodociągów publicznego zaopatrzenia dostarczających wodę do spożycia do poszczególnych gmin: Mirzec, Brody, Pawłów, Wąchock – obszar wiejski oraz miast: Starachowice i Wąchock.

Producentami wody zaopatrującymi ludność są następujące podmioty:

• **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Starachowicach** korzystające z głębinowych ujęć wody w Trębowcu, Ratajach oraz Wielkiej Wsi. Podmiot ten zaopatruje w wodę w całości gminy Mirzec i Starachowice, większość gminy Brody (z wyjątkiem miejscowości Krynki) gminę Wąchock z wyjątkiem miejscowości Parszów zaopatrywanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Skarżysku - Kamiennej nad którym nadzór sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku - Kamiennej, który potwierdził jakość wody jako zgodną z obowiązującymi przepisami w tamtejszej miejscowości. Produkcja wody w 2022 roku dla poszczególnych ujęć wody wyniosła:

Ujęcie wody w Trębowcu - 4 199 465 m³/rok – 11 505,38 m³/24h

Ujęcie Rataje – 152 770 m³/rok - 418,54 m³/24h

Ujęcie Wielka Wieś – 40 486 m³/rok – 110,92 m³/24h (zlikwidowane pod koniec 2022 r.)

• **Gminny Zakład Usługowo – Inwestycyjny w Pawłowie** z siedzibą w Brzeziu. Podmiot ten dostarcza wodę mieszkańcom gminy Pawłów. Gmina ta zaopatrywana jest w wodę z trzech własnych ujęć głębinowych: w Bronkowicach, Szerzawach oraz Świślinie. Kilkanaście gospodarstw w miejscowości Pokrzywnica – Wymysłów oraz Szeligi jest zaopatrywana z ujęć wody podziemnej w Waśniowie należącym do Gminy Waśniów i będącym pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim potwierdzającego odpowiednią jakość wody

wiepodlega

pochodzącej z tego ujęcia w 2022 r. Na terenie gminy Pawłów znajduje się także ujęcie wody w Ambrożowie, które nadal nie jest eksploatowane ze względu na zwiększoną zawartość żelaza oraz manganu w wodzie. Gminny Zakład Usługowo – Inwestycyjny w Brzeziu na poszczególnych ujęciach wody wyprodukował:

Ujęcie wody Bronkowice – 316 810 m³/rok - 867,97 m³/24h

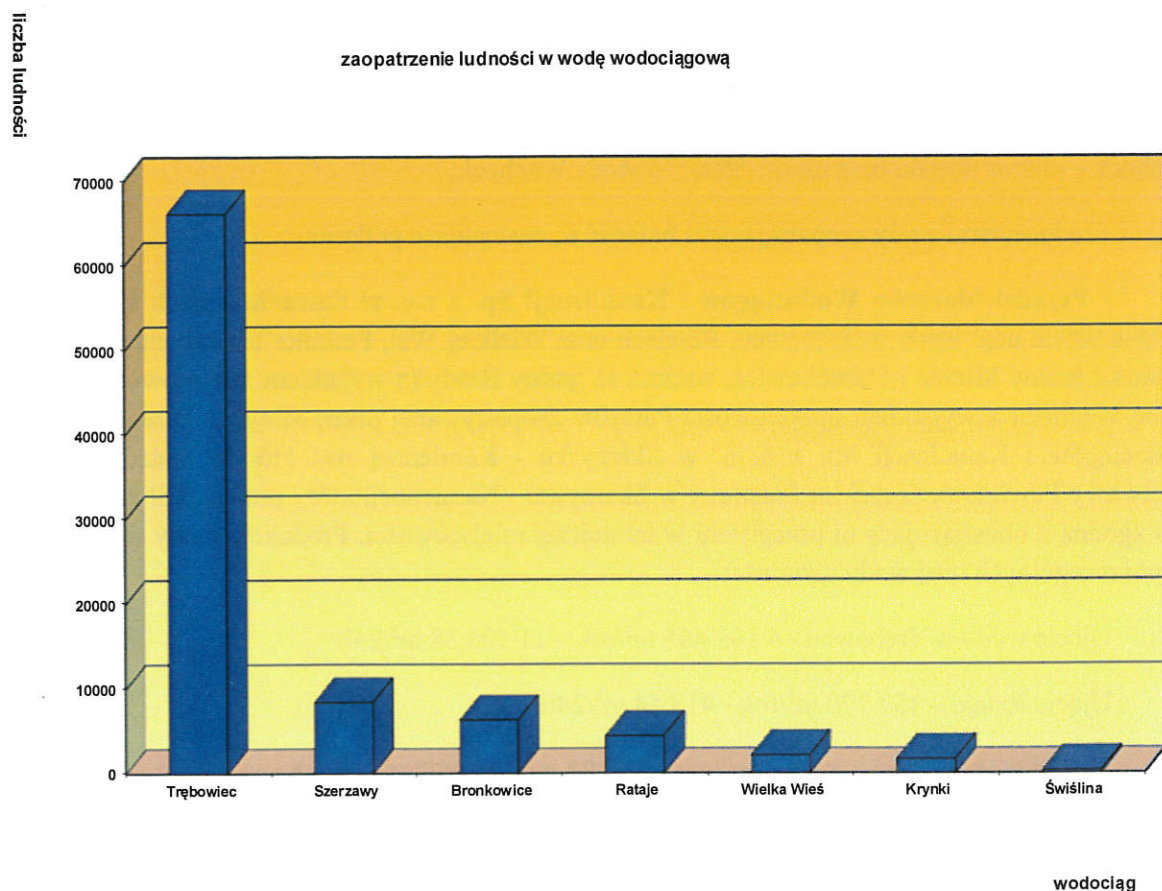
Ujęcie wody Szerzawy – 106 723 m³/rok – 292,39 m³/24h

Ujęcie wody Świślina – 7 869 m³/rok - 21,56 m³/24h

• **Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach** zaopatrujący mieszkańców miejscowości Krynki oraz Brody ul. Radomska do mostu na rzece Kamiennej, Starachowicka, Ostrowiecka, Jarzębinowa, Jaśminowa, Leszczynowa, Zielna, Stanisława Staszica, Apteczna, Lipowa, Parkowa.

Ujęcie wody Krynki - 45 125,11 m³/rok - 123,6 m³/24h

Udział poszczególnych wodociągów publicznych w zaopatrzeniu stałych mieszkańców w wodę do spożycia w powiecie starachowickim przedstawiają poniższy wykres oraz tabelę:

Wodociąg	Szacunkowa liczba obsługiwanej ludności	Długość sieci wodociągowej w [km]
<i>Trębowiec</i>	69200	425,08
<i>Szerzawy</i>	8400	123,24
<i>Bronkowice</i>	6300	58,4
<i>Rataje</i>	4100	39,60
<i>Wielka Wieś</i>	2050	13,16
<i>Krynki</i>	1650	7,53
<i>Świślina</i>	290	2,6

		Liczba urządzeń dostarczających wodę						Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
		według ewidencji w 2022 r.	w tym skontrolowanych	Odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom mikrobiologicznym	nie odpowiadająca wymaganiom fizykochemicznym	nie odpowiadająca wymaganiom dla substancji promieniotwórczych	odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom ogółem
		1	2	3	4	5	6	7	8
Wodociągi o produkcji [m ³ /24h]	≤100	1	1	1	0	0	0	0,290	0
	101-1000	2	4	4	0	0	0	22,450	0
	1001-10000	3	0	0	0	0	0	0	0
	10001-100000	4	1	1	0	0	0	69,200	0
	>100000	5	0	0	0	0	0	0	0
A. wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem		7	7	7	0	0	0	91,940	0
B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę		1	1	1	0	0	0	0,310	0

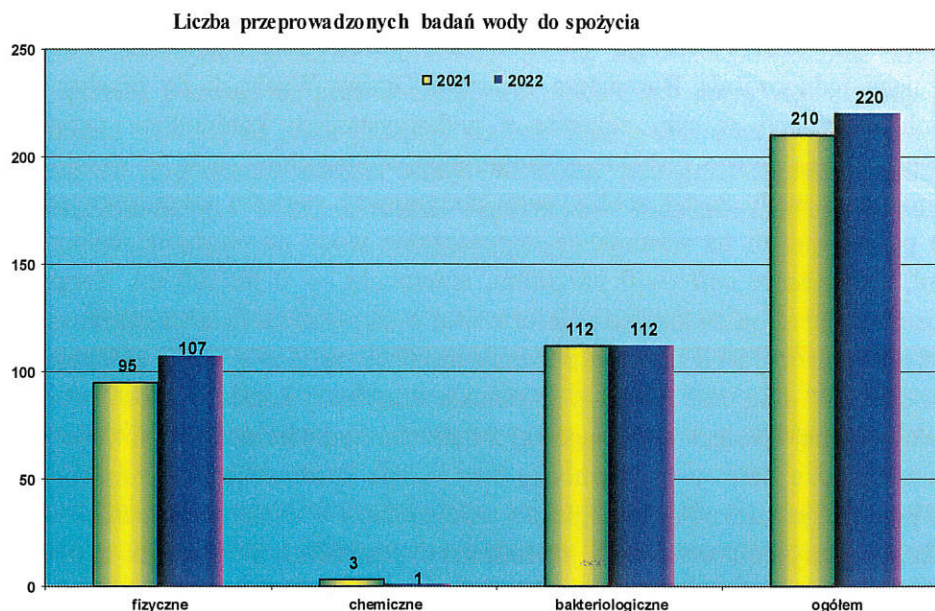
Oprócz wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, nadzorem sanitarnym został objęty także wodociąg Zakładów Górniczo -Metalowych „Zębiec” w Zębcu gm. Brody - jako indywidualne ujęcie wody dostarczające wodę do budynków użyteczności publicznej. Zaopatruje on około 310 osób. Są to pracownicy ZGM oraz pracownicy podmiotów gospodarczych korzystających z pomieszczeń biurowych i hal produkcyjnych. Woda dostarczana do obiektów użyteczności publicznej przez to urządzenie spełnia wymagania mikrobiologiczne określone w części A oraz chemiczne określone

niepodległa

w części B załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Uzdatnianie wody stosowane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach dotyczyło wody pochodzącej z ujęcia w Trębowcu oraz z ujęcia w Wielkiej Wsi do momentu kiedy zostało ono zlikwidowane w związku z budową obwodnicy Wąchocka. Sieć wodociągowa zaopatrywana w wodę z tego ujęcia została zasilona wodą pochodzącą z ujęcia wody w Ratajach, która posiada bardziej optymalne parametry chemiczne oraz nie wymaga ich korekty poprzez uzdatnianie. Woda głębinowa z ujęcia w Trębowcu wymaga uzdatniania ze względu na podwyższoną zawartość żelaza oraz manganu. Uzdatnianie w tym przypadku polega na filtrowaniu filtrami o złożu antracytowo-kwarcowym i przepływie grawitacyjnym. Chemiczne środki uzdatniania nie muszą być stosowane. W razie wystąpienia zanieczyszczeń mikrobiologicznych woda zostanie poddana chlorowaniu podchlorynem sodu powstałym w drodze elektrolizy chlorku sodu (soli kuchennej). System wytwarzania i dozowania dezynfektanta jest zintegrowany z systemem automatyki ujęć. Surowa woda głębinowa z ujęcia w Wielkiej Wsi natomiast, aby spełniała wymagania obowiązujących norm poddawana była regulacji odczynu pH poprzez dozowanie roztworu wodorotlenku sodu. W przypadku pozostałych ujęć w powiecie starachowickim woda surowa spełnia wszystkie normy wody do spożycia i jest wprowadzana do sieci wodociągowej bez konieczności uzdatniania. W razie stwierdzenia pojawienia się mikroorganizmów w wodociągu - nastąpi chlorowanie wody podchlorynem sodu w wyznaczonych punktach na wodociągach.

W zakresie prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jak co roku podstawą oceny jakości wody dostarczanej odbiorcom były wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobieranej przez przedstawicieli PPIS w Starachowicach z punktów czerpalnych wyznaczonych na stałe punkty kontrolne, w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz na ocenę wody wprowadzonej i dystrybuowanej do odbiorców. W laboratoriach wykonuje się badania parametrów w zakresie grupy A i B załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), dostarczając informacji niezbędnych do oceny, czy spełnione są wszystkie wymagania określone w tym rozporządzeniu. Zakres badań monitoringu jakości wody obejmuje parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne a także związki toksyczne, rakotwórcze, mutagenne i promieniotwórcze. Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych próbek wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach wydaje oceny o przydatności, warunkowej przydatności lub braku przydatności wody do spożycia. Ponadto w kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej leży kontrola stanu zabezpieczenia ujęć wody oraz kontrola stacji uzdatniania wody w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. W ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2022 roku wykonano w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Starachowicach ogółem **220** badań, w tym: **107** fizycznych, **1** chemiczne i **112** badań bakteriologicznych.

Próbki wody pobierane były zgodnie z zatwierdzonymi rocznymi harmonogramami, z częstotliwością zależną od wielkości produkcji wody, a badania w ramach kontroli urzędowej wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Starachowicach w zakresie parametrów grupy A oraz Oddział Badań Higieny Środowiska Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach w zakresie parametrów grupy A i B załącznika nr 2 rozporządzenia. W ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągów przedstawili łącznie 173 sprawozdania z badań wykonanych zgodnie z zaplanowany harmonogramem. Badania w ramach kontroli wewnętrznej dostawców wody przeprowadzane były w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Starachowicach, a także w Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach, Laboratorium Badawczym GBA POLSKA Sp. z o. o. w Legionowie, SGS Polska Sp. z o. o. Laboratorium Środowiskowe w Pszcznie, ALS Czech Republic s.r.o. Na Harř 366/9; 190 00 Praha oraz EKO-PROJEKT W. Z. Żywcyk Spółka Jawna w Ostrowcu Świętokrzyskim. Wszystkie wymienione laboratoria posiadają aktualne certyfikaty Polskiego Centrum Akredytacji oraz system jakości zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów

W dniu 14.07.2022 r. w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Starachowicach stwierdzono niezgodność parametrów jakości wody z dopuszczalnymi wartościami określonymi w załączniku nr 1C tab. 1 l.p. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Próbką wody pobrana była w ramach kontroli urzędowej prowadzonej zgodnie z zaplanowanym harmonogramem badań przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Starachowicach. W próbce pobranej ze sklepu spożywczo – przemysłowego pod adresem Rataje 39 stwierdzono śladową ilość wskaźnikowych bakterii grupy *coli* w ilości 8 jtk/100ml. Jednocześnie badania

wykluczyły obecność bakterii chorobotwórczych *Escherichia coli* oraz enterokoków. W powyższej sprawie wydana została decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia, zobowiązująca jednocześnie Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock do przekazania mieszkańcom stosownych informacji w tym zakresie z wykorzystaniem komunikatu przygotowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Starachowicach. W czasie trwania niniejszej decyzji producent wody został zobligowany utrzymywać wartości kwestionowanego parametru na poziomie pozwalającym na warunkowe dopuszczenie wody do spożycia: bakterie grupy *coli* <10 jtk/100 ml, *Escherichia coli* — 0 jtk/100ml, enterokoki — 0 jtk/100 ml. Zarządca po uzyskaniu sprawozdania z badań bezzwłocznie poinformował o rozpoczęciu działań naprawczych. Polegały one początkowo w dniach 15-18 lipca na płukaniu instalacji na ujęciu wody w Ratajach oraz głównych odcinków sieci. W dniu 18.07.2022 r. w ramach urzędowej kontroli jakości wody pobrano próbki wody wprowadzanej do sieci wodociągowej z budynku hydroforni zlokalizowanego na terenie ujęcia w Ratajach, Ośrodka Zdrowia w Wąchocku oraz Sklepu Spożywczego Marcinków 39. Wyniki badań wykazały poprawę jakości mikrobiologicznej wody, jednak w dwóch punktach nadal wykryto śladowe ilości bakterii grupy coli w ilości 5 jtk/100ml i 2 jtk/100ml. W związku z powyższym zarządca wodociągu bezzwłocznie rozpoczął chlorowanie wodociągu od ujęcia wody monitorowanym stężeniem chloru zgodnym z przepisami rozporządzenia do 0,3 mg/l. Monitoring jakości wody prowadzony w kolejnych dniach w miejscowościach Rataje, Wąchock oraz Marcinków nie wykazał obecności bakterii grupy coli co potwierdziło skuteczność prowadzonych działań naprawczych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach w dniu 27.07.2022 stwierdził przydatność wody do spożycia oraz wydał stosowny komunikat w tej sprawie. Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. 2020r., poz. 2028 z późniejszymi zmianami): Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock został zobowiązany do poinformowania mieszkańców o przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powyższym komunikatem.

Do PPIS w Starachowicach w roku 2022 nie wpłynęły żadne informacje, aby na terenie powiatu wystąpiły jakiegokolwiek negatywne skutki zdrowotne spożywania wody.

Należy zaznaczyć że woda pochodząca z ujęcia w Krynkach w gminie Brody pozostaje pod rozszerzonym nadzorem sanitarnym w zakresie poziomu azotanów w związku z notowanymi wynikami badań wskazującymi na zawartość azotanów mogącą się zbliżyć do dopuszczalnej wartości określonej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W związku z powyższym producent wody - Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach oraz Wójt Gminy Brody ciągle muszą mieć na uwadze możliwość wystąpienia nagłej potrzeby wprowadzenia systemu uzdatniania wody pochodzącej z ujęcia w Krynkach, o czym są informowani w obszarowych ocenach jakości wody dotyczących gminy Brody i okresowych ocenach jakości wody pochodzącej z ujęcia w Krynkach.

Podsumowanie

Dzięki regularnie prowadzonemu nadzorowi oraz na podstawie pozyskiwanych wyników badań wody w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej stwierdza się, że mieszkańcy powiatu starachowickiego korzystają z wody do spożycia o jakości odpowiadającej stawianym jej wymaganiom. Prowadzenie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest jedną z najistotniejszych kwestii. Ma na celu zapewnienie

niepodlega

mieszkańcom powiatu starachowickiego wody o jak najlepszej jakości. Poprzez badania laboratoryjne daje odpowiedź jaki skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny ma woda dostarczana mieszkańcom powiatu. Bieżąca kontrola pozwala na potwierdzenie, że mieszkańcy korzystają z wody o jakości zgodnej z wymaganiami stawianymi przez przepisy krajowe oraz pozwala na wychwycenie sytuacji, w których dochodzi do pogorszenia jakości wody. Wówczas podejmowane są czynności, które zmierzają do rozpoznania i wyeliminowania przyczyny nieodpowiedniej jakości wody a w konsekwencji dostarczanie wody o odpowiednich parametrach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starachowicach w oparciu o podjęte i przedstawione czynności związane z nadzorem sanitarnym nad jakością wody dokonywał oceny pobranych w 2022 r. próbek wody i na podstawie uzyskanych wyników wydał 1 obszarową ocenę dotyczącą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla powiatu starachowickiego, 5 obszarowych ocen dotyczących gmin: Starachowice, Mirzec, Pawłów, Wąchock i Brody, 8 okresowych ocen jakości wody stwierdzających jej przydatność do spożycia przez ludzi z poszczególnych wodociągów (w tym 2 dotyczące wodociągu Trębowiec ze względu na jego wyższą produkcję). Mieszkańcy powiatu starachowickiego są zaopatrywani w wodę wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych, pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu, a także nie posiadającą agresywnych właściwości korozyjnych, która spełnia wymagania mikrobiologiczne określone w części A oraz chemiczne określone w części B załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Kierownik Oddziału
Nadzoru Sanitarnego

H. Szary
Halina Szary

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Starachowicach

E. Próżdź
Specjalista w dziedzinie zdrowia publicznego

Otrzymuje:

1. Starosta Starachowicki ul. dr Władysława Borkowskiego 4; 27-200 Starachowice
2. aa AJ 2023.03.03

RADCA PRAWNY
T. Prokop
mgr Teresa Prokop
KL-K-717

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI